

ધન્દર સભા

ઊર્ફ

ગુલશંભો સખ્ખપરી

૨૦૧૫

નાટક દો બાબકા.

મુસન્નીશ કીયા,

આગા હુસન મુતબલુસ બ અમાનત

ઝોર

છાપકે ઈજ્જાર કીયા વાસ્તે ખાસો આંમકે,

માલિકાને

ગીરોહ વીક્ટોરીયા નાટકકે હુકમસે

કાં પેં શં ને

જાળાને ઉર્ફ બ હુર્ફ ગુમરાતી.

૨૦૧૫

બ એ ત.

અંદર જમીકે ઈશ્ક હમે ઈશ્ક આસમાનમે,
કુછ ઈશ્કકે સીવા નહીં કૌનો મકાનમે.

ALL RIGHTS RESERVED.

સધલા હુકો જાલવી રાખીયા છે.

મુન્મયઈ,

અભાયન્સ પ્રીટીંગ પ્રેસ, નાં ૭ મરીન સ્ટ્રીટ,
કાંવથજી પેશનનજી ને છાપા હમે.

ઈં સં ૧૮૮૩ ઈશ્રેજી.

તખ્તઝે નાટક.

ઈન્દર.....પરસ્તાનકા બાદશાહ.

ગુલકાંમ.....અખતર નગરકે બાહદશાહકા
લડકા.

કાલાદેવ.....ઈન્દરકે અખાડેકા ખીજમતગાર.

લાલદેવ.....ઈન્દરકે અખાડેકા દુસરા ખીજ-
મતગાર.

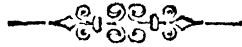

સખજપરી.....મઆશુકે ગુલકાંમ—રકકાસાને
બજમે ઇન્દરકી અક્સર.

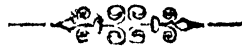
પોખરાજપરી.....બજમે ઇન્દરકી મુગની.

લાલપરી..... ” ”

નીલમપરી..... ” ”

દેવો—પરીયાં—વગઝમેરા.

ગુકાંમ

પરસ્તાન—સંગલદીપ—અખતર નગર.

આ નાટક થને ૧૮૪૭ ના ૨૦ માં આકટ તથા ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં

આકટ પરમાને રેઊશતર કરાવીઓછે.

૨૦૧૬

ધન્દર સભા

ઊર્ફ

ગુલકાંમો સખ્જ પરી.

બાબ પહેલા—પરદા પહેલા.

બા મ.

[આરામ ફરમાએ હુવે નજર આના શાહજાદે
ગુલકાંમકા બાંમ પર, આના સખ્જ પરીકા
બરાએ સખેર આદમજાદોંકે સુલકમે, ઔર
આશક હોના શાહજાદે ગુલકાંમ પર.]

પીલુ—કુંમરી.

સખ્જ પરી—--મારે બાંકે સાંવરીયા ઓ સૈયાં મારા,
તુને મારા મન હર લીનો.—મારે.
ચાંદસા મુખડા, મીર્ગ જૈસી અંખીયાં,
લાગી મારી નજરીયાં, ઓ સૈયાં મારા.—મારે.
બલ બલ જાવું, ઉઠવા મંગવાવું,
જાનું તોરી કંદરીયાં, ઓ સૈયાં મારા.—મારે.
[સખ્જ પરીકા વાસ્તે નીશાનકે અપના છલા
નીકાલ કર ગુલકાંમકો પહેનાના.]

કહયાંત—કુંમરી.

છલા હમારા યે યાદ રખના,
યે યાદ રખના, યે પાસ રખનાં.—છલા.
ચુન ચુન કલીયાં, મએ સેજ ખીછાવું,
ઓ સોનેવાલે, સો જાનેવાલે, મજા લેનેવાલે,
યે યાદ રખનાં.—

છલા.

[રવાંના હોના સખ્જ પરીકા ગુલકાંમકે હાતોંકા
ચુમ કર.]

બાબ પહેલા—પરદા દુસરા.

જંગલ.

[આંના ધંદરકા બરાએ સચેર.]

કલ્યાંન.

ધંદર—રાજા હું મઝેં કૌમકા ઝૌર ધંદર મેરા નામ,
ખીન પરીયોંકે દીલકે નહીં મુઝે આરામ.
મુનોરે મેરે દેવરે દીલકે નહીં કરાર,
[દાખેલ હોના લાલ દેવ ઝૌર કાલે દેવકા.]
જલ્દી મેરે વાસ્તે સભા કરો તૈયાર.
તખ્ત ખીલાવો ઝગમગા જલ્દીસે ધંસ આંન,
મુઝકો શય ભર ખચ્છેકના માહરીલકે દરમ્યાંન.
મેરા સંગલદીપમે મુલકોં મુલકોં રાજ,
જી મેરા હચ્છે આહતા જલસા દેખું આજ.
લાવો પરીયોંકા મેરી જલ્દી જા કર હાં,
ખારી ખારી આન કર મુજરા કરે વહાં.
[હોના રવાંના ધંદરકા મચ્છ દેવકે.]

બાબ પહેલા—પરદા ત્રીસરા.

દરબાર.

[ચોખદરો વ દેવ દરબારીયોંકા દસ્ત ખસ્તા ખડે
રહેના, સખકા ધંદરકી આમદ ગાંના.]

ઝીંઝોટી—ગજલ.

જુલવા જો ઉસને દીખાયા.—તર્જ.

સખ—સભામે દોસ્તો ધંદરકી આમદ આમદ હચ્છે,
પરી જમાંલોંકે અકસરકી આમદ આમદ હચ્છે.—સભામે,
પુશીસે રહેં રહેં લાજમ હચ્છે સુરતે જુલજુલ,
અંબ ધંસ અમનમે ગુલેતરકી આમદ આમદ હચ્છે.—સભામે,
ફરોગે હુસ્નસે આંખોંકા અંબ કરો રૌશન,
જમીપે મહેરે મુનજવરકી આમદ આમદ હચ્છે.—સભામે.
ગજબકા ગાના હચ્છે, ઝૌર નાચ હચ્છે ક્યાંમતકા,
ખાહારે પ્રીતનચ્છે મહેશરકી આમદ આમદ હચ્છે.—સભામે.

[આના રાજા ધંદરકા, ઝૌર તખ્તપર રૌનકુ
અકરોજ હોના, સખકા બ દસ્તુર મઆમુલકે
પુખરાજપરીકી આમદ ગાનાં.]

કાફી—ગજલ.

સંભ—માહશીયે રાજમે પુખરાજ પરી આતી હ્યે,
સારે માઅશુકોંકી સરતાજ પરી આતી હ્યે.—માહશીયે.
જસકા સાયા ન કભી ખાબમે દેખા હોગા,
આદમીજાદમે વો આજ પરી આતી હ્યે.—માહશીયે.
દૌલતે હુસ્નસે હો જમ્યેગા આલમ મઆમુર,
કરને હસ બજમમે અબ રાજ પરી આતી હ્યે.—માહશીયે.
[આના પુખરાજપરીકા સુરોદો રકસ કરતે હવે.]

જુલા પીલુ—ગજલ.

પુખરાજ પરી—

ગાતી હું મયેં ઐર નાચ સદા કાંમ હ્યે મેરા,
આકાફમે પુખરાજપરી નાંમ હ્યે મેરા.—ગાવી.
કૂંદસે મેરે કોઇ નીકલને નહીં પાતા,
ઈસ ગુલશને આલમમે ખીજા દાંમ હ્યે મેરા.—ગાવી.
મયેં લાખકી દો લાખકી પરવા નહીં રખતી,
કારકા ખજના અજી ધનઆમ હ્યે મેરા.—ગાવી.
કહેતે હ્યેં જહાંમે જીસે ધનસાં ગુલો સુખ્યુલ,
વો રખા હ્યે, વો ગેસુમે સીઆહ ફાંમ હ્યે મેરા.—ગાવી.
ખદમસ્ત મુઝે દેખકે હોતી હ્યે ખુદાઈ,
મઆમુર મયેં હુસ્નસે કયા જાંમ હ્યે મેરા.—ગાવી.

[નંદરકા પુખરાજ પરીકો નજવીક
જુલા કરમશાખાશી દેના]

જુલા—પીલુ.

રાજ ધંદર દેસમે રહે મલાહી શાદ,
જો મુજસી નાચીજકો કીયા સભામે યાદ.
કીયા સભામે યાદ મુઝે રાજજીને આજ,
દૌલત માલ ખજાનેકી કય હું મયેં મૌદતાજ!

જુલા—કુંમરી.

આહ હું સભામે છાંડકે ધર, કાફી નાંહીં મોહે આજ ખખર—આહ.
ચેરી હું તોરી મયેં રાજ ધંદર, રખતા દીન રમ્યે ન દયાકી નજર—આહ.

જુલા—કુંમરી.

રત આહ બસંત અજબ બહાર, ખીલે જઈ કંલ બરેકે ડાર.—રત.
ચીટકો કુસુમ્યા કંલે લાગી સરસુ, રેંકત ચલંત ગ્યુકે બહાર.—રત.
હરકે દવારે માલીકા છોડા, ગરવા ડારત ગેંદનકે હાર.—રત.

પરજ કાલીંગડા—હોરી.

પા લાગું કર જોરી, સ્યાંમ માસે ખેલા ન હોરી.—પા.
 મળે ચરાવન મળે નીકસી હું, સાસ નનન્દકી ચોરી,
 સગરી ચુંદરીયાં ન રંગમે ભીગાવો, ઇતની સુનો ખાત મોરી.—સ્યાંમ.
 છીન અપટ મોરી હાતસે ગાગર, જોરસે જૈયાં મરોરી.
 દીલ ધડકત હએ, સાંસ ચડત હએ, દેહ કમ્પત ગોરી ગોરી.—સ્યાંમ.

[પુખ્તગજ પરીકા રકુંસ કીપેકે બચ્ચાદ તખ્તકે
 નજદીકે જન કર આદાબ બળ લાના, રાજ
 ધંદરકા પુશ હો જના.]

પરજ કાલીંગડા—કુંમરી.

ધંદર—

પુખ્ત રીઝાયા નાચકે ગાકે, પહેલુમે મેરે બએક તુ આકે—પુખ.
 પુશ હુરી તુઝસે માહરીલ સારી, અબ હએ નીલમ પરીકા બારી—પુખ.

જીલા—ગજલ.

સબ—સભામે આમદે નીલમપરી હએ,
 સરાસર વો નજકતમે ભરી હએ.—સભામે.
 સીતારોંકી અપક જતી હએ આંખેં,
 વો ઉસકે બરમે મલજુસે જરી હએ.—સભામે.
 ગજબ ગાંતાં હએ ઝોર ઉસકા ચમકતા,
 કભી જોહરા કભી વો મુશતરી હએ.—સભામે.
 તમામ ઉસકે હએ આજ શાઝલએ નુર,
 શરાત કુદ કર ઉસમે ભરી હએ.—સભામે.

[આના નીલમપરીકા સુરોદો રકુંસ કરતે હવે.]

જીલા પીલુ—ગજલ.

નીલમપરી—

ફરોંકે હોશ ઉડતે હએ જીડનેકી શાન પર,
 નીલમ પરી હએ નામ મેરા આસમાન પર.—ફરોંકે.
 અસ્લાહાકે કરમસે જમાનેમે હએ ઉરજ,
 જુકતા હએ સર ફલકકા મેરે આસ્તાંન પર.—ફરોંકે.
 ઇનસાંકી કયા હએ અસ્લ, કે પુતલા હએ ખાકકા,
 જન ખેલ જાતે હએ મેરી ઉલકતમે જાન પર.—ફરોંકે.
 નીલમકો ચુમ ચાટકે આંખોંપે રખતે હએ,
 શોહરા હએ મેરા જોહરીયોંકી ફકાંતપર.—ફરોંકે.

ਭੁਲਾ—ਪੀਲੂ.

ਮਯੇਂ ਢੇਰੀ ਸਰਕਾਰਕੀ, ਐਰੇ ਤੁਮ ਰਾਨੀਓਂ ਰਾਨ,
ਗਾਨਾਂ ਸੁਨ ਮਯਾਸ਼ੁਕਾ ਸੁਨੋ ਗੈਰਸੇ ਆਨ.
ਸੁਨੋ ਗੈਰਸੇ ਆਨ ਮੇਰਾ ਰਾਨਭੁ ਗਾਨਾਂ,
ਨਾਂਧਕੀ ਚਲਯਲ ਦੇਖ ਕਰ ਦੇਖੋ ਘਟਯਾਨਾ.

ਕਾਫ਼ੀ—ਭੋਰੀ.

ਕਾਂਢਨਾਓ ਸਮਯਵਤ ਨ ਫੋਧ,
ਅੰਗੀਯਾਂ ਰੰਗਯੇ ਭੀਗੋਧ, ਚੋਰੀ ਘੀਰਯੇ ਪਤ ਯੋਧ.—ਕਾਂਢਨਾਓ.
ਆਨ ਸਾਧੀ ਹਮ ਧਰਮਾ ਨਯੇ, ਪ੍ਰੀਤਕੀ ਨਨਯੋ ਰੋਧ,
ਅਘੀਰ ਗੁਲਾਲ ਧੀਯਾਵਨ ਆਤਰ, ਮੋਹ ਅੰਸੁਵਾਂਸੇ ਧੋਧ,
ਘਟਨ ਮਾਧੀਯੇ ਮੀਯੋਧ—

ਕਾਂਢਨਾਓ.

[ਨੀਲਮਪਰੀਕਾ ਦਸਤਘੋਸਤਾ ਘੁੰਡੀ ਰਹੇਨਾ, ਧੰਦਰਕਾ
ਉਸਯੋ ਨਾਯੋ ਗਾਨੇਪਰ ਮਰਹੁਯਾ ਕਹੇਨਾ.]

ਭੁਲਾ—ਫੁੰਮਰੀ.

ਧੰਦਰ—

ਦੀਯਾ ਧੁਕੀ ਤੁ ਧਰਤਯ ਸਾਰੇ, ਪਹੇਲੁਯੇ ਅਯ ਘਯੋਧ ਹਮਾਰੇ.—ਦੀਯਾ
ਕੀਯਾ ਸਭਾਯੇ ਤੁਨੇ ਨਾਮ, ਅਯ ਹਯੇ ਲਾਲ ਪਰੀਕਾ ਕਾਮ.—ਦੀਯਾ.
ਫੇਸ—ਗੋਯਲ.

ਸਭ—

ਸਭਾਯੇ ਲਾਲ ਪਰੀਕਾ ਸਵਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ,
ਨਮਾਨੇ ਰੰਗ ਅਯ ਧੰਦਰਕੀ ਧਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ.—ਸਭਾਯੇ.
ਸ਼ੁਕੁਯੇ ਅਯੋਗਾ ਫੁਰਮਾਧ ਨਯਰ ਸੀਤਾਰੋਂਕਾ,
ਪਭੇਨਯੋ ਸੁਰ੍ਧ ਵਾ ਪੋਸ਼ਾਕ ਭਾਰੀ ਆਤੀ ਹਯੇ.—ਸਭਾਯੇ.

[ਆਨਾ ਲਾਲਪਰੀਕਾ ਨਾਨ੍ਹੇ ਅੰਦਾਜ਼ਸੇ.]

ਭੁਲਾ ਪੀਲੂ—ਗੋਯਲ.

ਲਾਲਪਰੀ—

ਧਨਸਾਂਕਾ ਕਾਮ ਫੁੰਨਪੇ ਮੇਰੇ ਤਮਾਮ ਹਯੇ,
ਨੋਯਾ ਹਯੇ ਸੁਰ੍ਧ ਲਾਲ ਪਰੀ ਮੇਰਾ ਨਾਮ ਹਯੇ.—ਧਨਸਾਂਕਾ.
ਯਾਕੁਤ ਫਰਖਾਰੀਯ ਹਯੇ ਸਰਕਾਰਕਾ ਮੇਰੇ,
ਨੋਕਰੇ ਅਧੀਕੁ ਲਾਅਯੇ ਘਟਯੋਗਾਂ ਗੁਲਾਮ ਹਯੇ.—ਧਨਸਾਂਕਾ.
ਆਸ਼ੁਕੋ ਫੁਲ ਕਰਤੀ ਫੁੰ ਅਯਰਕੀ ਤੋਗਸੇ,
ਦੀਨ ਰਾਤ ਸੁਨਯੋ ਘੁਨ ਘਟਨੇਸੇ ਕਾਮ ਹਯੇ.—ਧਨਸਾਂਕਾ.
ਪੋਸ਼ਾਕ ਮੇਰੀ ਸੁਰ੍ਧ ਹਯੇ, ਸੁਘਯਾ ਹਯੇ ਘਾਂਧਸਾ,
ਦੇਖੋ ਸ਼ੁਕੁਯੇ ਰਾਤਯੋ ਮਾਫ਼ੇ ਤਮਾਮ ਹਯੇ.—ਧਨਸਾਂਕਾ.

છલા પીલું—કુંભરી.

બચ્ચીથી મચ્ચે કાફને નોડા પહેને લાલ,
યાંહાં બુલા કર આપને બડહા દીયા એકબાલ.
બડહા દીયા એકબાલ કે યાંહાં મુજકો બુલવાયા,
સભા સભાકા આજ બહોત દીન બચ્ચાદ દીખલાયા.

ફેસ—કુંભરી.

મારે નોખતમે હચ્ચે લાલ જડે, બહોત ખરે એ માહારાજ.—મારે.
કાહુ મુંગા કાહુ ચુની કહત હચ્ચે, પરખનવાલોંપર ગાજ પડે,
બહોત ખરે એ માહારાજ.—

મારે.

કાફી—હોરી.

બાજ રખ લે સ્યાંમ હમારી, મચ્ચે ચેરી હું તેહારી,
જરા દે સમઝ કર ગારી—લાજ.
આખીર ગુલાલ ન મુખપર ડારે, ના મારે પીચકારી,
આધી દેહ સખ દેખ પડેગી, સારી ભીંગાવો ન સારી,
કહેમે લોગ મતવારી.—લાજ.

[ધુન હોરીકી સુન કર રાજ ઈન્દરકા પ્રથ હો
કર મરહબા કહેના.]

પીલું—કુંભરી.

ઈન્દર—

કાઠી રાત મજેહમે સારી, બચ્ચેઠ મરે પહેલુમે પ્યારી.—કાઠી.
બહોત બડાઈ પુને જાન, અખ હચ્ચે સખજપરીકા ધ્યાન.—કાઠી.

બેહાગ—ગજલ.

સખ—

આતી નચ્ચે અંદાજસે અખ સખજ પરી હચ્ચે,
લખ સુખ હચ્ચે, પર સખજ હચ્ચે, પોશાક હરી હચ્ચે.—આતી.
ફચ્ચેરાજા ઉસે દેખકે પ્યા જાતા હચ્ચે હીરા,
ચેહરમે જમરદસે સીવા જુલવગરી હચ્ચે.—આતી.
હંસતા હચ્ચે જમરદપ સદા ધાંની દુપટા;
કયા ફરનકે એકબાલસે સખજેકો ચરી હચ્ચે.—આતી.

[આંના સખજપરીકા નાજે અંદાજસે રફસકરતે ફેવે.]

છલા—ગજલ.

સખજપરી—

મઆમુર હું આખીસે સરાંતસે બેરી હું,
ધાંની મેરી પોશાક હચ્ચે, મચ્ચે સખજપરી હું.—મઆમુર.

અરુણ હયે સખજેકી મેરે ફૂલનેકે આગે !
 હયેરાનેસી ખુશ રંગ, જમરદસે ખરી હું.—મઆમુર.
 હે લેલી હું દીલ, આંખ ફરીશ્તોસે મીલા કર,
 ઈનસાં હયે બલા કયા ? મયે નહીં જીતસે ડરી હું.—મઆમુર.
 શોઝલા હયે, ભજુકા હયે, ગજબ હયે મેરા ગુસ્સા,
 જલ જયે પરીજલ નો મયે ગર્મ જરી હું.—મઆમુર.
 જીન્દા ન રહેગા મુઝે સુન લેગા નો રાજ,
 શહેજલદયે ગુલશાંમકી સુરત પ મરી હું.—મઆમુર.
 વો શમ્ય મયે, પરવાનાં હું, વો સર્વ, મયે કુશી,
 વો ગુમ હયે જહાંમે, મયે નસીમે સહરી હું.—મઆમુર.

[સખજપરીકે ગાનેકી ધુનસે રાજ ૬૬૨ પર
 નીન્દકા ગલખા હોના.]

જીલા—પીલુ.

રાજજી તો સો ગયે દીયા ન કુછ ઇનઆમ,
 જાતી હું મયે આગમે યાંહાં મેરા કયા કાંમ?

[જાના સખજપરીકા કાલે દેવકે હથારેસે યુજા કર.]

ગાળ પહેલા—પરદા ચોઢા.

રાસ્તા.

[વારીદ હોના સખજપરીકા મય કાલે દેવકે.]

જીલા—પીલુ.

સખજપરી—સુતરે કાલે દેવરે તુ મેરી એક ખાત,
 આતીથી રાજકે ઘર આજકી મયે રાત.
 શહેજલદ એક ખાંમ પર સોતાયા નાંદાંત,
 જોખન ઉસકા દેખ કર નીકલી મેરી જાન.
 ઉતરી અપને તખ્તસે વીર કલેજે ખાએ,
 સોતાયા વો મેખખર હાત પાંડું કુએલાએ.
 સુરત ઉસકી દેખકર દીલસે મયા કરાર,
 મુંદ પર મુંદ મયેને રખા, કીયા ખુશસા ખ્યાર.
 દીલ મેરા લગતા નહી માફીનેકે દરમ્યાંત,
 કાલેખ મેરા હયે યાંહાં, વહાં હયે મેરી જાંન.
 ઉસકો ગર તુ લાએ ઉઠાકર જલ્દી ધાર,
 મોંડી મયે હો જલુંગી તેરી બે તકરાર.

કાલા દેવ—ધરમે રાજાકે હાથે તુ પરીયોંકી સરદાર,
 તુજસે કર સકતા નહીં હરગેજ મઝેં ધનકાર.
 તેરી ખાતીર હાથે મુજે સખસે વાંહાં સીવા,
 પતા ખતા મઝાશુકકા લાવું અબી ઉઠા.

સખજપરી—જા તુ સંગલદીપસે અખતર નગરમે હાં ?
 સોતા હાથે એક માહર લાલ મહેલ પર વહાં.
 છલા મઝેં દે આધ હું અપના ઉસે નીશાં,
 સખજ નગુંકી આખસે તુ ઊસકો પઝેછાંન.
 [આદાખ બળ કર કાલેદેવકા જના, ઝૈર
 પ્રીતકૌર શાહજાદે ગુલકાંમકો છપરખટકે
 સાત સોયા હુવા લે આના.]

કાલા દેવ—લાયા શાહજાદેકો મઝેં જા કર હીંદુસ્તાંન,
 તુ અપને મઝાશુકકા અઝે સખજપરી પઝેછાંન.
 [જના કાલે દેવકા.]

સખજપરી—યેહી શાહજાદા હાથે મેરા યે હાથે મેરી જના,
 યેહી મેરા દીલદાર હાથે હસ પર મઝેં કુરખાંન.
 સોતે હો કયા ખેખખર છોડકે ધરખારી
 આંખે ખોલો લાડલે નીન્દસે હો હુશીયાર.
 [સખજપરીકા શાહજાદે ગુલકાંમકો જગા કર
 છુપ જના, શાહજાદે ગુલકાંમકા અપનેકો
 ગઝેર જગેમે પાનેસે હાથેરતમે આના.]

ભાએરવી—ગજલ.

ગુલકાંમ—ધરસે મહાં કૌન ખુદાકે લીયે લાયા મુઝકો !
 કીસ સીતમગારને સોતેસે જગાયા મુઝકો ?
 હકને કયા ખવાખે પરેશાં યે દેખાયા મુઝકો !
 નજર આતા હાથે ન અપના, ન પરાયા મુઝકો !
 ખસમે જાલીમકે મુજે છોડ દીયા હાથે ! ગજબ,
 હુંડને કોઇ પરસ્તાંમે ન આયા મુઝકો ?
 હાથેક ! સદ હાથેક ! કીસીને ન ખખર લી મેરી !
 કયા અજુજોને મેરે દીલસે બુલાયા મુઝકો ?
 નીન્દસે આંખ કીસીકી ન ખુલી કોઠે પર,
 ઉઠકે મુજકે ન ચુંગલસે છોડાયા મુઝકો.

તા દમે મર્ગ અખ ઉચ્છેદ રેહાધકી નહીં,
કીસ બલામે મેરે અલાહા ફૂસાયા મુઝકો ?
મુખલસીકી કોઈ તદખીર બતાવો ઉસ્તાદ,
હયે બહોત ગરદીશ કીસમતને સતાયા મુઝકો.

[ગુલશંમકા ગચ્છેર મકાનકો દેખ ઝૌરબી
ધબરાંના.]

બેહાગ—હુંમરી.

મુઝે કૌન ધરસે લાયા યાહાં, બતાવો યે કીસકા હયેગા મકાં?—મુઝે.
સખ ખીછડે કોઈ સંગ ન સાથી, અજુબોકો અપને પાવું કહાં?—બતાવો.
દીલકા કીસકો હાલ સુનાઈ, સર પર મેરે બાપ ન માં.—બતાવો.
ધર જાનેકી આસ નહી હયે, પડી કીસ મુસીવતમે મેરી જાં.—બતાવો.
ફૂસ ગયે હમ જાલીમકે ફૂંદે, કોઈ ઉસતાદસે કહીયો હાં?—બતાવો.

[સખજપરીકા બાહરે આના, ગુલશંમકા ધબરાંના.]

ખ માં ચ.

સખજપરી——દેખો તુમ મેરી તરફ ધરકા જો મત નાંમ,
લોડી મુઝકો જાત કર કરો યાંહાં આરામ.
જો હોના થા સો હો ચુકા જાને દો બસ ખચેર,
ચલો, ફીરો, ખાવ, પીવો, કરો બાગકી સચેર.
બતલાવ અપના હરબો નસખ ઝૌર તુમ અપના નામ,
રહેતે હો કીસ કાંમમે, હયેગા કહાં મુકામ ?

જુલા—પીલુ

ગુલશંમ——ખીલવતમે મચ્છે રહેતા હું, ઝૌર અચ્છેશ હયે મેરા કામ,
શાહજાદા હું હીન્દકા, નામ મેરા ગુલશંમ.
તુ ઝૌરત હયે કીસ કૌમકી, અપના નામ બતા?
દોનો શાંનો પર તેરે નીકલા હયે યે કયા ?

સખજપરી——કૌમકી હુંગી મચ્છે પરી, સમઝ ન તું હયેવાંન,
યે દોનો પર હયે મેરે અચ્છે મુરખ નાદાંન.
રહેતી હું મચ્છે કાકમે, સખજ પરી હયે નામ,
રાજા હન્દરકે વહાં નાચ મેરા હયે કાંમ.

ગુલશંમ——જાદી યે બતલા મુઝે દીલકો હયે વસવાસ,
મેરા આના કીસ તરફ હુવા હયે તેરે પાસ ?

સખજપરી——તુઝપર મચ્છે આશક હુવી ચલતે ચલતે રાહ,
ઉકા મંગાવાયા યાંહાં તુઝે બેજકે દેવ સીઆહ.

[દેવકા નામ સુન કર ગુલશંમકા ધબરાંના,
સખજપરીકા મનાના.]

ભચ્ચેરવી—મસનવી.

સરપે આંખોંપે કલત્પે ખીઠાવું પુઝ
આ મેરે પાસ ગલેસે મચ્ચે લગાવું પુઝકો,
દીલો જાંસે મુઝે ભાતી હચ્ચે અદાચ્ચે તેરી,
પાસ લા આંદસા મુંહ લું મચ્ચે બલાચ્ચે તેરી.
લેટ પહેલુમે મેરે ધરકો મચ્ચે આપાદ કરે,
પુઝકો લીપટાકે ગલે વસ્લસે દીલ શાદ કરે.

ગુલકાંમ—વસ્લકી તેરી કસમ ધરમે હચ્ચે ખાંના મુઝકો,
ન ખબરદાર અભી હાત લગાના મુઝકો.
મુઝકો નાંદાં ન સમઝ, દુર હો, દાંનાં હું મચ્ચે,
કૌમકી પુ જો પરી હચ્ચે તો સીયાંનાં હું મચ્ચે,
ખેસવા પુઝસી જમાંનેમે ન હોગી જીનહાર,
આપ બદનામ હુરી, મુઝસે છોડાયા ધર ખાર,
ભેજ કર દેવ મુઝે ખીંચ બુજાયા પુને,
આદમીજાદકો ફંદમે ફસાયા પુને.

કાફી—મસનવી.

સુખજપરી—જીન્દગીકા હચ્ચે મળા ઐસી મુલાકાતોંમે,
ચોંચલે મુઝસે બધારો ન જરી ખાતોંમે.
શુદ્ધ અદલાહકા કર લડ ગધ કીસમત તેરી,
યક બ યક મુઝસી પરીકો હુવી ઉલફત તેરી.
પુઝકો દીવાંને નહીં શર્મે જરી આતી હચ્ચે,
ખવાબમેભી કભી ઇતસાંકે પરી આતી હચ્ચે ?
દેખ પચતાચ્ચેગા મેરા જો બુરા દીલ હોગા,
વસ્લ પુઝકો ન પરીકા કભી હાસીલ હોગા.

ગુલકાંમ—ધરકે છુટનેકા હચ્ચે ગમ આહો ફેઆં કરતા હું,
વસ્લકા વાઅદ મચ્ચે હસ શર્તસે હાં, કરતા હું.
સુની ઇન્દરકી સભા મચ્ચેને કહાંતીમે હચ્ચે,
ઉસકા અરમાન મુઝે જોશે જવાંતીમે હચ્ચે.
ઐર જલસેકાતો હાં, હીંદમેભી ચરચા હચ્ચે,
નાંચ પરીયોંકા કભી મચ્ચેને નહીં દેખા હચ્ચે.
સાત અપને મુઝે લે ચલકે વો જલસા દીખા,
રાજા ઇન્દરકે અપ્પાડેકા તમાશા દીખા.

સચ્ચેર મચ્ચેં તેરે સખખ વહાંકી જો એક ખાર કરે
જીતેજ પ્રેર ન કબી વરલખ ઇનકાર કરે.
ઉચ્ચ ભર પાસસે તેરે ન કહીં જાવું મચ્ચેં,
જો કહે વુ ઉસે આંખોસે બળ લાવું મચ્ચેં.

જીલા—પીલું.

સખજપરી——ઐસી ખાતોંકા જખાંપર નહીં લાના અચ્છા,
જાન આકતમે નહીં મુક્ત ફસાના અચ્છા.
દેતા ઇન્દરકે અખાડેપ અખસ જાન હચ્ચે વુ,
સખત ખે અકલ હચ્ચે દીવાંતાં હચ્ચે, નાદાંત હચ્ચે વુ.
ઐસી જા સચ્ચેરકો ઇન્સાંત નહીં ચલતે હચ્ચેં,
વહાં મેરી જાન પરીજાદકે પર જલતે હચ્ચેં.
આકત આ જાચ્ચેગી વુઝપર અરે એક આંતકે ખીચ,
આદમીજાદકા કયા કાંમ પસ્તાંતકે ખીચ?
કોઈ રાજકો ખાખર જાકે લગા દેવેગા,
કંક દેગા વો મુઝે, વુઝકો જલા દેવેગા.
ન જલાચ્ચેગા તો આકતમે ફસાચ્ચેગા વુઝે,
કુચ્ચેદ કરકે વો કુવે ખીચ જુકાચ્ચેગા વુઝે.

ગુલફાંમ——મચ્ચેં ન માનુંગા, ન માનુંગા, કબી ખાત તેરી,
કાંમ કીસ રાજકે આચ્ચેગી મુલાકાત તેરી?
ખાત જો અસ્ત થી, મચ્ચેં અકલસે પચ્ચેછાંત ગયા,
ખાચ્ચેસ ઇનકારકા જાતી મેરા દીજ જાન ગયા.
વુ કીસી દેવકી ખીદમતમે વહાં આતી હચ્ચે,
ઇસ લીયે મુઝકો સભામે નહીં લે જાતી હચ્ચે.

સખજપરી——ખાત હરગેજ યે જખાંસે ન નીકાલો સાહેબ,
હોશમે આવો, જરા મુંહકો સમ્બાલો સાહેબ,
દેવસે મુઝકો ખુરા કામ જો કરના હોતા,
આદમીજાદ પ કીસ વાસ્તે મરના હોતા?
મચ્ચેં પરી હોકે, ઐર ઐસે પ શીદ જાન કરે?
એડી એડી પ મુવે દેવકો કુરખાન કરે.

ગુલફાંમ——દીજ હરએક શખસકા ફંદમે ફસાતી હચ્ચે વુ,
અચ્ચે પરી કયું મુઝે ખાતોંમે ઉડાતી હચ્ચે વુ?

મુખે હોતી હયે મેરી જાન કોઈ આનકે ખીચ,
જમ્મેરવી મુઝકો સુના ચલકે પરસ્તાનકે ખીચ.
વહાં ન લે જમ્મેગી તો જીસે યુજર જાવુંગા,
આપ મયે અપના ગલા કાટકે મર જાવુંગા.

સખજપરી—મુક્ત કી યાર ખરાબ અપની જવાની તુને,
હાયે અકસોસ ! મેરી ખાત ન માની તુને ?
અબ મીલેગા ન અજીજોસે ન મા આપસે તુ,
શરકે મુંહમે મેરી જાન ચલા આપસે તુ.
થક ગયે હોટ, ફહાં તક અરે સમઝાવું મયે,
ચલ અપ્પાઝ તુઝે ધંદરકા દીખા લાવું મયે.

યુલકાંમ—કીસ તરફ ચલને પ તૈયાર મેરી જાન હું મયે ?
તુ પરીજાદ હયે ચાલાક, ઐર ઈન્સાન હું મયે.
ઊડકે તું જાએગી એક પલમે પરસ્તાનકે ખીચ,
હાત ફૂંલેલાકે મયે રહે જાવુંગા અરમાનકે ખીચ.
કોઈ ઊડ ચલનેકી તદખીર ખતાદે મુઝકો,
પર કીસી દેવકે તુ નાચકે લાદે મુઝકો.

સખજપરી—બહેકી ખાતે ન કરો હોશમે આવો જાની,
ન પરીજાદો એપરકે ઉડાવો જાની.
[સખજપરીકા એક તાલી બજાનેસે મહેલકા
જંગલ હો જાના, ઐર એક હવાઈ
તખ્તકા નજર આનાં.]

થાંમ લો પાયા મેરે તખ્તકા અબ હાથસે તુમ,
છુટ જાના ન કહીં રાહમે પર સાયસે તુમ.
મુઝસે વહાં જાકે કોઈ ખાત ન કહેના સાહેબ,
પીછે પીછે મેરે તુમ નાચમે રહેના સાહેબ.
ગાકે ઐર નાચકે બુત સખકો બનાં દુંગી મયે,
તુમકો લે જાકે દરખતોંમે છીપા દુંગી મયે.
કીસી આકૃતમે એકાએક અગર આગા જાની,
યાદ રખના કે મુઝે બુલ ન જાનાં જાની.

[સખજપરીકા તખ્તપર બચેઠના, યુલકાંમકા
તખ્તકાપર પકડ કર બટકના, તખ્તકા
આસમાનપર ઊડના.]

તમામ હુવા બાબ પહેલા.

બાબા દુસરા—પરદા પહેલા.

દરબાર.

[ધંદરકા મઝ દરબારીયોકે તખ્ત પર બઝે
હુવે નજર આંના, સખજપરીકા આન કર
ગુલકાંમકો છીપાના.]

જીલા—કુંમરી.

સખજ પરી—

સભામે બુલવાકે મુઝે આપ કીયા આરાંમ,
આઈ હું મઝે પ્રેર યાંહાં કરને અપના કાંમ.—સભામે.
કરને અપનાં કામ યાંહાં પ્રેર મઝે હું આઈ,
કુંમરી, છંદ, ગુજલકી જીમે ધુન હઝે સમાઈ.—સભામે.

પરજ—કુંમરી.

મારી અંખીયાં ફરકન લાગી, કાંહાં ગયો યાર, કીધર અઈ સખીયાં.
અંખીયાં.

દેહ ફંકત હઝે, જીયા તરપત હઝે, પીત લગાકે મળા હમ અખીયાં.
અંખીયાં.

નઝેનનમે દીલદાર બસત હઝે, યે અંખીયાં અલમાંસપ રખીયાં.
અંખીયાં.

[લાલ દેવકા આતશે ગુસ્સેસે મુંહસે બબુકા
છોડતે હુવે ગુલકાંમકી આમદકી શીકાયત
કરતે હુવે આના.]

મસનવી.

લાલ દેવ——માહારાજકો હક રઝે શાદ કાંમ,
નઈ અર્જ હઝે આજ કરતા ગુલાંમ.
મઝે ખાતાયા ઇસ દમ ચમનકી હવા,
હકીકત વો દેખીકે હોશ ઊડ ગયા.
શજર હઝે પુરાંના જો શમશાદકા,
ગુજર હઝે વહાં આદમીજાદકા.
નહીં કરતી અસ્લા મેરી અકુલ કાંમ,
વો ધનસાન હઝે, યાકે માહે તમામ.
ઊસે કૌન લાયા યાંહાં અપને સાત,
ઇસી શીકમે કબસે મલતા હું હાત.

[સખજપરીકા લાલ દેવકો બાગુ સે જા કર સમઝાના.]

પ્રહુન્સે—મસનવી.

સપજ્યરી—ન કર લાલ દેવ હસ તરાહકે કલામ,
અરે મેમુરબત જ્યાં અપતી યામ.
પ્રુદાકે ગજબસે જરા દીલમે કાંપ,
ચુગલખોરકે મુંહકો ડરતે હયે સાંપ.
પરીકી તરફ દેખ આહમકું ન બન,
બુરાહસે બાજ આ બ કૌલે હસન.
કીસીકી બદી તુ ન કર અએબ હયે,
કે ઉસકા પ્રુદા આલેમુલ ગએબ હયે.
દીલે આશકું હસ બાતસે હીલ ગયા,
તુએ હાએ ! કમબખ્ત કયા મીલ ગયા ?

[હંદરકા પરીયોસે ચુકતગુ કર કર લાલ દેવસે
હાલ દરીયાકત કરના.]

આસાવરી—મસનવી.

હંદર—અરે દેવ તુ હયે યે કયા બક રહા ?
મેરે બાગમે કામ હનસાંકા કયા ?
હુવા કીસ તરહ યાંહાં બશરકા ગુજર,
પરીન્દોકે દાહાશતસે જલતે હયે પર.
કુદમ રખ સકે જીનકી કયા જાન હયે ?
ફરીસ્તોંકી યાંહાં અકુલ હયેરાન હયે.
કીસી દેવસે આશનાહ ન હો,
પરી કોઈ સાથ ઉસકે લાહ ન હો.
ઊસે ખીંચ લા પાસ મેરે શીતાબ,
કે ગુસ્સેસે હયે હાલ મેરા ખરાબ.

[લાલ દેવકા આદાબ બજા કર જાના, ઔર
ચુલકાંમકો એક કોનેમે છુપા હુવા પાના.]

મસનવી.

લાલ દેવ—બશર હયે, કે જીન હયે, કે સાયા હયે તુ ?
પરસ્તાંનમે કયું કર આયા હયે તુ ?
હઠા આંખ, કર જહદ મુઝસે બયાં,
ખીઠાયા તુએ કીસને લા કર આં ?
અમનકા કોઈ ચુલકે બુરા હયે તુ ?
સીતારા વ યા બનકે તુરા હયે તુ ?

પરી પર જો શ્યેદા તેરા દીલ હવા,
અપ્પાડેમે ઇન્દરકે દાખીલ હવા ?
મેરે સાત ચલ જલ્દ અપ્પે ખેશહર,
બુલાયા હપ્પે રાજને અપની હજીર.

[લાલ દેવકા ગુલકાંમકો ધસીટકે લે જના,
તમામ માહશીજકા હપ્પેરતમે આના.]

હજીરીમે હાજીર હપ્પે યે શામલે ખુ,
માહારાજ સાહેબ નીગાહ રખર.
બજા આપકા હુકમ લાયા ગુલાંમ,
ચમનમે પોંહચકર કીયા અપનાં કાંમ.
શજરકે તલિસે ઊઠાયા ઇસે,
સભાકી તરફ ખીંચ લાયા ઇસે.
ડરા મપ્પે ન કુછ ઇસકી ફરીયાદસે,
ઊઠા લાયા કુમરીકો શમશાદ સે.
સીતમ કીજીયે જો સજાવાર હપ્પે,
ખડા દસ્ત બસ્તા ગુનાહગાર હપ્પે.

આસાવરી—મસનવી.

ઇન્દર—અરે કૌન હપ્પે તુ, તેરા કયા હપ્પે નામ ?
સભા મેરી કોઇ તુને બરહમ તમાંમ.
તુઝે લાયા યાંહાં કૌન અપ્પે બદસીકાત,
બાં મુઝસે કર જલ્દ યે વારેદાત.
કીયા ફરદ તુને પરસ્તાંનકા ?
ન ખોડ આયા અપની તુઝે જાનકા ?
મેરી સારી માહશીજકી લીધ આબર,
યાંહાં ધુરને આયા પરીયોંકો તુ ?
બતા હાલ આનેકા અપ્પે દર્દનાક,
જલા કર અબી વર્ના કર દુંગા ખાક.

પીલુ—મસનવી.

ગુલકાંમ—કહું કયા ફલકકા સતાયા હું મપ્પે,
યહાં ખેલ કર જીપે આયા હું મપ્પે.—કહું.
પરી સખજ જો હપ્પે અપ્પાડેમે યાંહાં,
ઊસીકા હું દીવાનાં મપ્પે નીમજાં.—કહું.

સભાકી સદા ધુમ મુનતાયા મએ,
 ધસી શીકમે સરકો ધુનતાયા મએ.—કહું.
 વો આને લગી આજકી શબ્દો જો યાંહાં,
 લટક કર હુવા તખ્તસી મએ રવાં.—કહું.
 બલામે પડા યાંહાં ગીરફતાર હું મએ,
 જો આહો સજા દો ગુનાહગાર હું મએ.—કહું.
 [ધંદરકા સખજપરી પર તએશ કરનાં.]

બેહાગ—મસનવી.

ધંદર.—આરી ઓ પરી સખજ ઓ બેહ્યા,
 મેરે સામને જદ્દ આ બેસવા.
 થુડી હએ તેરી જાતો બુનીયાદ પર,
 કે આશક હુવી આદમીજાદ પર?
 બનાયા આરી તુને ધનસાંકો ચાર?
 બ કૈલે હસન સુન તુ અએ નાબકાર,
 તેરા રંગ ગએરતસે ઉડતા નહીં,
 તુએ કયા પરીજાદ જીડતા નહીં?
 સભામે લગા લાધ ધનસાંકો સાથ,
 તેરા અબ ગીરેબાં હએ ઔર મેરા હાથ.

[ધંદરકા સખજપરીકો મારને ચહાના, સખકો
 બા અદબ અટકાના.]

માંડ—હું મરી.

સખ—

રાજાજી ન કરો જીલમ યે, ખતા હુવી બેશક બડી યે.—રાજાજી.
 મોહબ્બતકે મારે, હુવા ફુસુર, ખતા બખ્શો, રહેમ કરો જી માહરાજા.
 ખતા.

[મઆશી ચહાનાં સખજપરીકા, ઔર ગુલફાંમકો
 મલામત કરનાં.]

જીલા—મસનવી.

સખજપરી—જકાઓ સીતમકી સજાવાર હું,
 હકીકતમે તેરી ગુનાહગાર હું.
 અરે કયું મએ વહાં તુજસે કહેતીથી કયા?
 ન માના મેરા હાએ! તુને કહા.
 બલામે પડા આપબી બેખતા.
 સુબેલી અપાડેમે રસવા કીયા.

[પ્રુદ્સે] { કહાં પ્રેકે અબ દેખું રાજા તુમે,
પ્રુદ્કો મરી જાન સોંપા તુમે.
જો જીતે હમે તો પ્રેરભી મીલ જાએંગે,
નહીં તો કીયેકી સજા પાએંગે.

બ્રહ્મનસ—મસનવી.

ઈન્દર—અરે દેવ કર કુંદ બેદાદકા,
પકડ હાથ ધસ આદમીજાદકા.
કુવા વો જો હમે કાક્રમે પુર ખતાર,
અભી ગિસમે જા કર ધસે કુંદે કર.
પરી સબજા હમે જો વો વાંહપે ખડી,
ખતા કીધ હમે ઉસ ખેસવાને ખડી.
સો તુ નોંચ કર ગિસકે પર ઔર બાલ,
અખાડેસે મરે અભી દે નીકાલ.
ઉડાવી ફીરે ખાક યે કુ બ કુ
ન આમે હમારે કભી ર બ ર.

[લાલ દેવકા ગુલકાંમકો ગીરફતાર કરના.]

બાબ દુસરા—પરદા દુસરા.

જ' ગલ.

બ્રહ્મનસ—રાજલ.

અમને કુચમે જાનાંસે.—તર્જ.

રાએખી આવાજ—

જોગન આવી હમે પરી બનકે પરસ્તાંનકે ખીચ,
સુમરન હમે હાથોંમ, મુંદ્રે પડે હમે કાનકે ખીચ.—જોગન.
સીર પ એંડવા હમે રખી. મુંહપ રમાઈ હમે બલુત,
સએલીયાં ડાલી હમે ગરદનમે ગીરબાનકે ખીચ.—જોગન.
આલ મતવાલી હમે, આંખેં હમે મએ ઇશ્કસે લાલ,
મસ્ત શાહજાદમે ગુલકાંમકે હમે દ્યાનકે ખીચ.—જોગન.
કહીં ગુલકાંમકા કોસોં નહીં મીલતા હમે પતા,
ખાક ઉડાવી હુવી ફીરવી હમે બયાબાનકે ખીચ.—જોગન.

[આના સબજાપરીકા ફફીરાના લીખાસમે, યાદમે ગુલકાંમકે.]

ભએરવી—કુંમરી.

સખજપરી—

મએંતો શાહજાદેકો હુંડન ચલીયાં,
 આંગ ભભુત જોગન બન મલીયાં, છાંન ફીરી સખ ગલીયાં.—મએંતો.
 છ જનવત હએ, ડગર નહીં આવત, હમ મહેલોંકી પલીયાં.—મએંતો.
 લટ છટકાકે ભેસ બનાકે, દેસ બ દેસ નીકલીયાં.—મએંતો.
 સીસ ખીકસ ગયો, પાંવું બુલસ ગયો, કૃપમે બન બન જલીયાં.—મએંતો.
 તન કુમલા ગયો, મુખ મુરઝા ગયો, જૈસે ગુલાબકી કલીયાંરે.—મએંતો.
 [જના જોગનકા ધંશકકી મસ્તીમે મરત હો કર.]

બાબ દુસરા—પરદા તીસરા.

ધે હુરા જંગલ.

[એક કુવેમેસે ગુલકાંમકી ગીરીયા વ જાડીકી
 આવાજકા આના.]

ભએરવી—ગજલ.

ગુલકાંમ—મરતા હું તેરે હીજમે અએ યાર ખબર લે,
 અબ જનસે જનતા હએ યે ખીમાર ખબર લે.—મરતા હું.
 બાબરે વફા ગર્મ હએ અએ હુસુરે સાની,
 દીલ ખેચતા હએ તેરા ખરીદાર ખબર લે.—મરતા હું.
 આંખે હએ લગી દરસે, દીખા શકલ ખુદારા,
 સર ફોડ રહા હું પસે દીવાર ખબર લે.—મરતા હું.

બાબ દુસરા.—પરદા ચોથા.

જંગલ.

[આના સખજપરીકા શીરાકે યારમે સર પટકતે હુવી.]

પીલુ—લાવની.

સખજપરી—

કામ નહીં તેરા હએ યાંહાં પ્રાન, ચલ નીકલ છોડ મકાન યાંહાંસે,
 નીકસરે તુ જાન.—કાંમ.
 ભડકત શોચલે પ્રેમકે, રાખ હુવા બદન, તન મન સારા જલ ચુકા,
 નએંન પડત અગન,
 ઉસકે પહેલુમે અએ મરી જાન.— ચલ નીકલ.

કાઠું ચોંચ પપૈયરા, તા પર છીડકું નોન, પી મેરા, મએ પીવકી,
તુ પી કહેસો કૌન?

ગાઈ કુચ્છ તેરી હયા ઓ શાંન.—

ચલ નીકલ.

[કાલે દેવકા આનાં, ઐર જોગનકા ગાના સુના
કર રાજ ધંદરકો ખાખર કરનેકો જના.]

બુલ ગએ હએ હમ ધરમ, બુલ ગએ હમાંન,
પુજત હએ વો મુરતકો હમ ભવા જીનકે કમાંન,
તડપ રહી આ મીલ અએ મેરી જન.—ચલ નીકલ.

ગમમે રાંમકે તડપ રહી, ગમમે હુવી બેધ્યાંન,
ગમમે ગિસ ગુલકાંમકેહી રહેતી હું હરઆંન,
ખાખર નહીં લેતા હએ મેરી જન.—ચલ નીકલ.

બાબ દુસરા—પરદા ધાંચવા.

દરબાર.

[કાલે દેવકા આન કર સખજપરીકે ગાને વ
નાચનેકી ખાખર કરના.]

આસાવરી—મસનવી.

કૃષ્ણદેવ—પ્રુદા રાજજીકો રએ શાદમાંન.
જો હો જાન બખશી તો ખોલું જખાંન.
પરતાંનમે જોગન એક આહ હએ,
ખજાયક સખ ગિસકી તમાશાઈ હએ.
વો હએ નાચતી ગાતી હસ આનસે,
કે જીન સદકે હોતે હએ સૌ જનસે.
ગજબ ભચેરવીકી હરએક તાન હએ,
પ્રુદાઈકા દીલ ગિસપ કુરખાન હએ.
મલી હએ ભબુત ઐર અક્રશાં ચુતી,
ન દેખી હએ જોગન ન ઐસી સુતી.

ધંદર—ન કર દર અએ દેવ બહરે પ્રુદા,
અખાડમે મેરે ગિસે જલ્દ લા.
મએ દેખું વો જોગન હએ કીસ શાનકી,
પરી હએ વો, યા ફીરમ ધનસાનકી.
કીસી દેવ જીનકી સતાઈ ન હો,
મેરે પાસ ફીયાદ લાઈ ન હો.

[કાલે દેવકા આદાખ બજા કર જના.]

બાબ ફુસરા—પરદા છઠ્ઠા.

જ'ગલ.

[હાલે પરશાનીએ આના સખજપરીફા.]

જીલા પીલુ—ગજલ.

સખજપરી—

૩૬ બદનમે હયે તપાં, જીકો હયે કલસે બેકલી,
 જદ્દ ખબર લો હમદમો જન હયે શીરાકુમે ચલી.—૩૬.
 બાદે સખાજોજો મુખ્હે દમ બાગમે નાજસે ચલી,
 નખલ નેહાલ હો ગયે ફૂંત ગઈ કલી કલી.—૩૬.
 સાયેકી તરહ ખત બડા, ચેહરા પે સાફ ઉતર ગયા,
 આયા જવાલ ચાર પર, હુસ્નકી દો પહર ઢલી.—૩૬.
 મયેને શયે શીરાકુમે કાઈ જો એક આહે? આતશી',
 શમ્શાકા જીસ્મ ફૂંક ગયા, કહેને લગી જલી જલી.—૩૬.
 તેરી ભવોમે બત પડા, ફતલ હુવી મયે' તેગસે,
 તેરી ઉંધર પલક હીલી, મુજપે ઈંધર છુરી ચલી.—૩૬.

[આના કાલે દેવકા સખજપરીકો બુઝાનેકે લીયે.]

આસાવરી—મસનવી.

કાલાદેવ—અરી જોગન અબ દીલમે હો અપને શાદ,
 ક્રીયા હયે તુઝે રાજા હન્દરને યાદ.
 ફીસીસે તેરા સુન લીયા હયે જો હાલ,
 મુલાકાતકા શોક ઉસે હયે કમાલ,
 મેરા દેર કરના ઉસે શાક હયે,
 તેરે નામ ગાનેકા મુશ્તાક હયે.
 મુરાદ અબ તેરે દીલકી બર આએગી,
 જો માંગેગી વો આજ મીલ જાએગી.
 ન ફેર ઉંચ ભર તું કરેગી સવાલ,
 વો એકદમમે કર દેગા તુઝકો નેહાલ.

સખજપરી—યે બાતે ન લાંતાં જબાં પર કભી,
 ફકીરોસે અરઘી નહીં દીલલગી.
 બડા વો મેરા દેનેવાલા હુવા,
 ખુશામદસે મુંહ તેરા કાલા હુવા.

ફફીરોંકો દોલતકી પરવા નહીં,
યાંહાં હરકે અફગલસે કયા નહીં?
જો ગાનેકા રાજ તલમગાર હયે,
તો યાંહાં કીસકો ચલનેમે ઇન્કાર હયે.
તખીઅત મુખાતીખ અગર પાવુંગી,
જો આતા હયે મુઝકો સુના આવુંગી.

[જાના સખજપરીકા મઅ કાલે દેવકે.]

બાબ દુસરા—પરદા રાતવા.

દર બા ૨.

[દાખેલ હોના કાલે દેવકા સખજપરીકો લે કર.]

આસાવરી—મસનવી.

કાલાદેવ—મહારાજ કીજે ઇધર અબ નીગાહ,
યે જોગન હયે હાજર બ હાલે તખાહ.
મીલા કીસ ખરાબીસે હસકા નીશાં,
હુવા મઅે પરરતાંમે હર સુ રવાં.
બહોત જલદ ખીદમતમે આયા હું મઅે,
અખ્ખાડેમે જોગનકો લાયા હું મઅે.
અજબ ખુશ મુલુ હયે યે જોહરા જખી,
ઊડાતી હયે જંગલમે કયા બઅેરવી.
હરઅેક તાનપર લોટ જાતા હયે જી,
સુના હોગા ગાંનાં ન અૈસા કભી.

બ્રહ્મન્સ—મસનવી.

ઈન્દર—અરી જોગન અઅે દર્દકી મુખતીલા ?
ફફીરોંકા કયું બેસ વુને લીયા ?
પ્રીદ કીસ પ હઅે, કીસ પ શઅેદા હઅે વુ ?
કોઈ આદમી હઅે, પરી યા હઅે વુ ?
કાંહાંસે યાંહાં તેરા આના હુવા ?
કે મુસ્તાફ સારા જમાના હુવા,
કીસે હુંડવી ફીરવી હઅે કું બ કું ?
ઊડાતી હઅે કયું ખાક જંગલકી વુ ?

સખજપરી—મહારાજ પુછો ન જોગનકા દોલ,
ફફીરોંકા દોલ દર્દસે હઅે નીલાલ.

મેરા મુઝસે મઆશુક હએ છુટ ગે.
 મેરા રાજ હસ દેસમે છુટ ગયા.
 યાહાં હુંડને ઉસકો આહ હું મએ,
 ખીરોગેન હું ગમકી સતાહ હું મએ.
 સુનાવી હું ગાના જો હએ મુઝકો પાદ,
 અનખ કયા જો માલ જએ દાલકી મુરાદ.
 અગર રાગસે ગએર હો દીનકા હાલ,
 ન કાગનકા રદ કી યેગા સવાલ.

ભએરવી—હુંભરી.

કાંહાં ગયો શાહનશા જાની પ્યારા, દીલ તડપેરે હમારા.—કાંહાં.
 વાકા પતા કહીં લાગત નાંહી, હુંડ શીરી જન સારા.—કાંહાં.
 ખીન જાંતીકે જન નએનનમે, એન દીન અંધીયારા.—કાંહાં.
 કુહયાંમે જસે સુરખ મછરીયાં તરપત હોગા ખીયારા.—કાંહાં.

[સખજપરીકા રકુસો ગાંના સુત કર ઇન્દરકા અપને
 ગલકા હાર દેના, સખજપરીકા નામનગુર કરના.]

જીલા પંહુ—હુંભરી

રાજજી મોહે હારકી ગરજ નાહીરે,
 જરકે લીયે ન જોગત હુની, સતાવો વુમ કહે હમારા જી.—રાજજી.
 યુજર ગહ ઘડી ઘડી, યુજરે દીન ઐર સાલ,
 અમ તક મુરાદ આઈ ન વર, જસે હુવા યે હાલ.—હારકી.

[રાજા ઇન્દરકા સખજપરીકો કૌલ દેના, સખજપરીકા
 ખુશ હો કર જોગીકા ખેસ નીકાલ કર રાજે
 ખીનહાંતી કહેના, આહલે માહરીજકા દંગ હો જાના.]

ભએરવી—રાજાલ.

હોતા હએ કોઈ આનમે અખ કાંમ હમારા,
 ઇનઆમમે દીજે હમે ગુલકાંમ હમારા.—હોતા.
 અખ આહાસે યુસુફકો નીકલવાવો હમારે,
 ધુટતા હએ અંધેરેમે દીલઆરામ હમારા.—હોતા.
 આશકને તેરે માગ લીયા રાજસે વુઝકો,
 દે આએ કોઈ ઉસકો યે પએગામ હમારા.—હોતા.
 આ જએ અગર યારતો છાતીસે લગા હું,
 સીનેમે તપાં હએ દીલે નાકામ હમારા.—હોતા.

ઈંદર સભા.

સ્લકા હુટેંગે મળા ખલકમે બે બોલે,

જાસે બહેતર હુવા અંજમ હમારા.—હોતા.

ગવાઇય શાહજાદેકો અબ દર ન કીજયે,

નામ આપકા હો ખલકમે ઐર કાંમ હમારા.—હોતા.

[રાજા ઈંદરકા ખુશ હો જના ઐર ગુલકાંમકો
કુએસે રેહા કરનેકો લાલદેવકો ફરમાનાં.]

આસાવરી—મસનવી.

ઈંદર ——— અરે લાલ દેવ ઈસ તરફ જલદ આ,

બડા મુઝકો જોગનને ઘોડા દીયા.

બનાવટકી થી સારી બદુગરી,

નહીં આદમી સખજ હએ પે પરી.

ઈસે જરકી ખનાહીય ન યાંહાં લાઈથી,

છુડાને ગીરફતારકો આઈથી.

નીકાલ અબ કુવેસે તુ ગુલકાંમકો,

હવાલે કર ઈસ નેક અંજમકો.

[લાલ દેવકા જના, ઐર શીજફૈર ગુલકાંમકો

લે આના, ગુલકાંમકા સખજપરીકો દેખ

કર ધમરાંનાં.]

ભઅરવી—રાજા.

સખજપરી —

ફહર થા હી,જ કયામત થી જુદાઈ તેરી,

મેરે ખલેકને મુજે શકલ દીખનાઈ તેરી.—ફહર.

ગુલકાંમ—

ખાદ હએ મુંહપે મલી, બાલ હએ સરકે ખીખરે,

આહ ! ઈસ ઈસ્કને કયા શકત બનાઈ તેરી.—ફહર.

સખજપરી—

મુઝપહોનાયા તો કુચ્છ હો ગયા ઊસકા નહીં ગમ,

હો ગઈ કુએદ મુસીબતયે રેહાઈ તેરી.—ફહર.

ગુલકાંમ—

મએ તેરે હાથ લગા તુ મેરે કુદમે ફસી,

મેરા મતલબ હુવા, ઉએદ બર આઈ તેરી.—ફહર.

સખજપરી—

હયે તમન્ના યે મરે દીલમે કે અબ હથ તલક,
ફજલે હસતાદસે દેખું ન જુદાઈ તેરી.—ફહર
[ફન્દરકા ગુલફાંમો સખજપરીકા હાથ મીલાના, અ
માહશીનકા મુખારક્યાદીકા ગાંના ગાંના.]
ભચ્ચેરવી—રાજલ.

સખ—

શાદીએ જુલવએ ગુલફાંમ મુખારક હોવે.
અએશો અશરતકા સરનજાંમ મુખારક હોવે.—શાદીએ.
બાઅદ મુદતકે હસીનોકો નસીબા જગા,
કર્શે રાહતપે અબ આરાંમ મુખારક હોવે.
પી ચુકે ખુને જીગર હીજમે જી ભર ભરકે,
શરબતે વરલકા અબ જાંમ મુખારક હોવે.—શાદીએ.
તખ્તપર હમકો મુખારક હો જહાંમે ફીરનાં,
ગએરકો ગરદીશે ઐયામ મુખારક હોવે.—શાદીએ.
ફૂર જન્નતકો મુખારક હો, ફલલકકો, તારે,
બાગકો ગુલ, હમે ગુલફાંમ મુખારક હોવે.—શાદીએ,

